

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **Ing. K. S.**

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 11. 2023, ve věci starobního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobce se žalobou podanou krajskému soudu dne 10. 1. 2024 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 11. 2023, č. j.X (dále „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty žalobcovy námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 2. 8. 2023, č. j. X (dále „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla žádost žalobce o zvýšení starobního důchodu o částku zvýšení za vychované dítě pro nesplnění podmínek ustanovení čl. II zák. č. 323/2021 Sb.
- Důvodem pro zamítnutí žalobcovy žádosti byla skutečnost, že žalobce neprokázal, že by to byl on, kdo o dítě osobně pečoval v největším rozsahu.

Shodu s prvopisem potvrzuje I.Ch.

Shrnutí žaloby

3. Žalobcova žalobní argumentace spočívala v tom, že žalované vytkl nedostatečně a nesprávně zjištěný skutkový stav, na jehož základě dospěl k nesprávnému právnímu posouzení.
4. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaná věc nesprávně posoudila, přestože jí poskytl dostatek důvodů pro vyhovění jeho žádosti. Žalobce nesouhlasil se závěrem, že jím poskytnutá odpověď na výzvu žalované k prokázání rozhodných skutečností stran výchovného byla nedůvěryhodná. V napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že tvrzení žalobce „příliš neodpovídají“, z čehož žalobce dovozuje, že v něčem jeho tvrzení odpovídají. Hodnocení však žalovaná neuvedla. Oběma rozhodnutím vytkl žalobce, že uvádějí pouze hodnocení v neprospěch žalobce a zcela opomíjejí uvést důkazy, které svědčí ve prospěch žalobce a které si může žalovaná opatřit sama. Konkrétně žalobce namítl hodnocení jeho tvrzení, která odpovídají údajům z evidenčních listů, a to alespoň zčásti. Hodnocení provedla žalovaná pouze na základě svého subjektivního pohledu, který není podpořen žádnými důkazy majícími oporu ve spise. Postup žalované označil od počátku za negativní vůči žalobci.
5. Žalobce rekapituloval svou profesní minulost, kdy opustil místo určené pro vysokoškolsky vzdělaného pracovníka a nastoupil na pozici mistra do NHKG n.p. a tuto práci vykonával následujících 10 let. Tam mu vyměřovací základ vzrostl z důvodu započtení předchozí praxe a v důsledku příplatků za prašnost a hlučnost. Po dalších 12 let vykonával v NHKG n.p. práci neodpovídající jeho vysokoškolskému vzdělání. Pokud by setrval v MSA n.p., zastával by pozice pro vysokoškolsky vzdělané pracovníky. Žalobce poukázal, že údaje z evidenčních listů žádným způsobem nevyvrací jeho tvrzení o opuštění lukrativního zaměstnání v MSA n.p., a to z důvodu, aby se mohl v míře větší než ostatní věnovat péči o svého syna. Připomněl, že toto zaměstnání opustil ve stejném roce, kdy se syn narodil. Poměrování lukrativnosti zaměstnání dle výše vyměřovacích základů, jak učinila žalovaná, je zcela nemístné. K tomu doplnil, že kdyby nastoupil do rubání na Důl Jeremenko, jeho vyměřovací základy by byly několikanásobně vůči platu inženýra v jiných podnicích, a to dlouhodobě.
6. Žalobce dále nesouhlasil se závěrem žalované, že jeho vyšší vyměřovací základy nenasvědčují vzájemné dohodě s manželkou o jejím budování kariéry na úkor žalobce. Připomněl přitom tehdejší, ale i současnou praxi v rozdílném odměňování za práci spočívající ve vyšším odměňování mužů. Žalovaná nezohlednila tehdejší výši platů v administrativě, kde působila jeho manželka, s platy v těžkém průmyslu, kde působil žalobce. Pokud byly jejich tehdejší vyměřovací základy obdobné, pak to jasně svědčí o cílevědomém budování kariéry ze strany manželky žalobce, a to na úkor péče o dítě, kterou v míře větší, než ostatní vykonával žalobce na úkor svého profesního růstu.
7. Žalobce dále vytkl žalované, že v řízení neprovedla výslech jím navrženého svědka, a to jeho dítěte. Žalobce pro dokreslení uvedl, že se jedná o jediného svědka, který je schopen k věci něco vypovědět, protože ostatní rodinní příslušníci jsou již po smrti. V prvostupňovém rozhodnutí není žalobcův důkazní návrh nijak zmíněn, důvody neprovedení nejsou nikterak odůvodněny, což je nezákonné. V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že svědectví dítěte může být relevantní až pro jeho pozdější věk. V pozdějším věku, tedy z období, o kterém by dítě svědčit mohlo, však nevyžaduje dítě takovou péči jako v prvních letech života. Žalovaná své věkově nedefinované zhodnocení nepodložila žádnými podklady, které by stanovovaly, o jaké době svého života může dítě vypovídat a jaké ještě nemůže. Za spekulativní označil žalobce tvrzení žalované, že delší časový odstup může mít vliv na

přesnost tvrzení dítěte. Nemůže to být ani důvodem odmítnutí svědecké výpovědi. Dále žalobce namítal, že výslech svého dítěte navrhoval k prokázání toho, kdo o něj pečoval v nejvyšší míře, ne aby vypovídal o příjmech žalovaného, o kterých neměl žádné informace. Vyměřovací základy nemají na danou věc vliv.

8. Žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav, bez řádného zdůvodnění odmítla důkazní prostředky navržené žalobcem, z těchto důvodů je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2023, č. j. 51 Ad 3/2023-20, který řešil shodný případ.

Stanovisko žalované

9. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula skutkový stav a odkázala na napadené rozhodnutí. Žalovaná se neztotožnila s námitkou nepřezkoumatelnosti, podle jejího názoru je její rozhodnutí postaveno na zákonných ustanoveních, jejichž smysl a účel vyložila a řádně vypořádala žalobcovy námitky. Co se týče samotného právního posouzení, zrekapitulovala žalovaná relevantní právní úpravu a připomněla důvody přijetí zákona č. 323/2021 Sb., kterým došlo ke změně zák. č. 155/1995 Sb. Zejména s akcentem na skutečnost rozdílné výše průměrných starobních důchodů mezi muži a ženami.
10. V obecném rámci žalovaná uvedla, že z hlediska účelu výchovného je třeba považovat za osobu, která výchovu zajišťovala ve větším rozsahu, tu z pečujících osob, v jejíž kariéře se ve větším měřítku projevovaly složky výchovy, které mohly s ohledem na svůj charakter negativně ovlivnit délku doby zaměstnání a výdělků pečující osoby. Rozhodná není výše příjmů, ale zásluha ve formě výchovného a náleží osobě, na které spočívala vlastní výchova v převážné míře. Za nejvýznamnější období života dítěte z hlediska výchovného žalovaná považuje jeho předškolní věk a první roky povinné školní docházky. Jako přirozené se žalované jeví, že má ze své podstaty výchovné náležet tomu z rodičů, který se výchově více věnoval právě v raném stádiu života dítěte, což bývá obvykle matka. O uznání výchovy pro muže lze uvažovat zejména v případech, kdy péče matky skončila z jakýchkoliv důvodů ve velmi nízkém věku dítěte, nebo kdy dítě bylo ve velmi nízkém věku svěřeno do výchovy otce, přičemž výchova měla prokazatelně negativní vliv na jeho pracovní kariéru.
11. Konkrétně k projednávanému případu žalovaná uvedla, že nesporně podíl žalobce na výchově syna, a to ve významné míře včetně sportovních aktivit. Oproti matce se však rozsah jeho péče nevymykal obvyklému způsobu řádné společné péče rodičů o dítě. Oba rodiče pracovali, dítě navštěvovalo předškolní a školní zařízení. Dítě nebylo významněji zdravotně indisponováno, realizovalo zájmové aktivity. Relevantní osoby, které dítě vychovávaly, byly žalobce a jeho manželka. Zákon ani neumožňuje přiznat „přechod“ čerpání výchovného v situaci úmrtí jinak oprávněné osoby. Z informací poskytnutých žalobcem v kontextu celého hodnocení výchovy syna vyplývá, že v největším rozsahu o něj pečovala matka, která o syna pečovala v prvních letech života. V dalším období života syna se výchova nejspíše rozdělila v rovné míře mezi oba rodiče, matce tedy zůstal z prvních let života syna „náskok“. Žalobce neprokázal ani netvrdil, že by později nastaly skutečnosti zakládající větší rozsah jeho péče, např. výkon zaměstnání na kratší pracovní úvazek. Přičemž je nutné přijmout, že rodinný život ovlivňuje oba rodiče, např. při volbě zaměstnání, dojíždění, rozvržení pracovní doby nebo různé zaměstnanecké benefity. Takové okolnosti nebyly hlavním důvodem zavedení výchovného. Důkazní břemeno leželo na žalobci, coby žadateli o výchovné. (Ne)obstarání důkazů svědčících o oprávněnosti žalobcova požadavku nelze klást k tíži žalované. Žalobce kromě čestného prohlášení a

navrhovaného výsledku syna žádné listinné důkazní prostředky nedoložil. Naopak z evidenčních listů je zřejmé, že to byla manželka, která z důvodu porodu a péče o syna dosahovala nulových a nižších příjmů v zaměstnání.

12. Závěrem navrhla žalovaná žalobu zamítnout.

Zjištění ze správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce je příjemcem starobního důchodu, který mu byl přiznán ode dne 15. 3. 2009. Manželka žalobce, L. (L.) S., zemřela dne X.

14. Žalobce dne 3. 1. 2023 uplatnil žádost o zvýšení starobního důchodu za vychované dítě, svého syna J. S., nar. X.

15. V návaznosti na podanou žádost žalovaná vyzvala k doplnění informací, v čem spočíval větší rozsah péče žalobce o dítě oproti matce, jak ovlivnila péče jeho pracovní kariéru a kdo o dítě pečoval do jeho 4 let. Na výzvu reagoval žalobce tak, že žalovaná neuvedla žádné pochybnosti stran jeho čestného prohlášení a že není nutné, aby prokazoval skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce vyjádřil obavy z možné diskriminace na základě pohlaví. K samotnému předmětu výzvy doplnil, že větší rozsah spočíval v tom, že synovi věnoval veškerý volný čas, a to při pomoci s učením, tak při rozvíjení zájmových aktivit. K ovlivnění kariéry uvedl shodně s obsahem žaloby, že se vzdal budování kariéry po dohodě s manželkou, opustil místo samostatného vývojového pracovníka v MSA n.p. a nastoupil na pozici mistra v NHKG n.p. Jako osoby, které pečovaly o syna, uvedl kromě sebe a manželky taktéž tchyni, tchána a jeho sestru a mladší sestru tchyně. Jako svědka navrhl svého syna.

16. Po odpovědi na výzvu žalovaná vydala prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce, neboť se nepodařilo prokázat, že žalobce pečoval o syna v největším rozsahu. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalovaná za takovou osobu považovala manželku žalobce, která minimálně v raném období o toto dítě pečovala ve větším rozsahu, žalovaná poukázala i na společensky ustálené zvyklosti. Stejně tak poukázala na to, že žalobci v období nezletilosti syna nepoklesly vyměřovací základy.

17. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce námitky. Nesouhlasil s odepřením nahlédnutí do spisu, namítal prodlevy v řízení řádu několika měsíců, dále namítal, že byl nesprávně a neúplně zjištěn skutkový stav, z čehož dovozoval nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Namítal rovněž diskriminační přístup spočívající v prověřování mužů, ačkoliv u žen se podmínky pro přiznání výchovného nezjišťovaly. V neposlední řadě namítl podjatost vyřizujících úřednic.

18. V reakci na námitky žalovaná vyzvala žalobce k doplnění námitek o podrobnější tvrzení, jakož označení či předložení důkazů. Žalovaná takto požadovala uvedení zaměstnání žalobce v době od narození syna do jeho zletilosti, včetně uvedení náplně práce a uvedení zaměstnání jeho manželky. Dále měl žalobce uvést, jak měli rozvrženou pracovní dobu, kde bydleli, jakými dopravními prostředky dojížděli do zaměstnání, a kdy do práce odcházeli a z ní se vraceli. Dále, jak byla zajištěna strava dítěte, kdo vykonával další práce v domácnosti. Žalovaná požadovala uvedení, kdo doprovázel dítě k lékaři, kdo o něj pečoval v době nemoci, kdo ho vyzvedával z mateřské školky, základní školy nebo družiny, a kdo prováděl dozor, pokud zrovna nebylo v (před)školním zařízení, kdo doprovázel dítě do zájmových aktivit a jak byla zajištěna péče o prázdninách. To vše žalovaná požadovala co

nejpodrobněji pro různá období věku dítěte.

19. Žalobce v reakci uvedl, že splnil veškeré podmínky pro přiznání výchovného, zatímco žalovaná neprokázala opak. Žalobce nespatořoval důvod pro výzvu k odstranění vad. Žalobce uvedl, že prvotní povinnost tvrzení splnil svým čestným prohlášením při podání žádosti a dále svá tvrzení rozvinul v reakci na první výzvu. Důkazní povinnost tak podle žalobce tížila žalovanou. Aby tížila žalobce, muselo by dojít k přenesení této povinnosti výzvou, avšak s jednoznačným a konkrétním vyjádřením pochybností, k čemuž nedošlo. Žalobce vytýkal, že mu nebylo umožněno nahlédnout do spisu ve Frýdku - Místku, ačkoliv o to žádal ze zdravotních důvodů. Namítal i manipulaci se spisem a podjatost úředníků. Nesouhlasil ani s tím, že by měl dodávat další důkazy, když navrhl výslech svého syna, o kterém nebylo rozhodnuto. K dotazovaným skutečnostem opět zopakoval svá tvrzení o pracovním zařazení. Nově doplnil, že po 10 letech mistrování v NHKG n.p. pracoval rok jako závodní dispečer. Poté následovala pozice vedoucího provozu slévárny, která již odpovídala žalobcově vysokoškolskému vzdělání. Celou svou pracovní kariéru strávil v jednomu podniku a po celou dobu do zletilosti syna na pozicích, které byly pod úroveň jeho vzdělání. Manželka naproti tomu měnila několikrát zaměstnání, což žalobce spojoval právě s kariérním růstem. Vzhledem k různorodosti oborů, v nichž působila, musela manželka spoustu volného času věnovat studiu, přípravě a práci na svém kariérním růstu, což ji znemožňovalo více času věnovat péči o syna. Svůj čas navíc věnovala četným mimopracovním zájmům, např. ve svazu žen, kde řadu let působila ve funkci předsedkyně této organizace ve Frýdku-Místku, a to s většími ambicemi. Manželka prováděla také školicí činnost v oboru daní. K bydlení uvedl žalobce, že bydleli s rodiči ženy, později na sídlišti K Hájků ve Frýdku. K dojíždění do práce žalobce využíval osobní automobil, což mu umožňovalo zkrátit cestu do zaměstnání a zpět, ušetřený čas mohl věnovat synovi, např. vyzvedávání ze školy. Do práce podle zvyklostí vycházeli společně s manželkou. Oba pracovali 8,5 hodiny. Chod domácnosti zajišťoval taktéž v největší míře žalobce, manželka se z důvodu svých aktivit vracela ze zaměstnání později, často k večeru nebo za tmy. Syn se stravoval ve školní jídelně. O doprovod dítěte se taktéž staral žalobce, s občasnou výpomocí tchána. Pravidelně chodil na třídní schůzky, pomáhal synovi s přípravou na přijímačky. Kromě pionýra syn nechodil na žádné kroužky, žalobce si s ním hrál, sportovali na horách. O prázdninách se staral taktéž převážně žalobce za pomoci tchyně a tchána, jezdili na Slapy, kde měla žalobcova matka chatu a kde trávili část prázdnin. Využíval taktéž nabídku odborářských zájezdů, zejména v zimě, kdy jezdili se synem na zájezdy na Slovensko, manželka nelyžovala. Víkendy přes zimu trávili lyžováním v Beskydech.
20. Žalovaná následně rozhodla napadeným rozhodnutím, v němž zamítla námitky žalobce.
21. Ve správním spise jsou dále založeny evidenční listy důchodového zabezpečení obou manželů (i za období předcházející narození syna). Z nich soud ověřil, že vyměřovací základy žalobkyně po celou dobu byly nižší, než byly vyměřovací základy žalobce.
22. Evidenční listy žalobce potvrzují, že žalobce v letech 1971-1973 pracoval v MSA n. p. (Moravskoslezská armaturka) v Dolním Benešově, od 1. 9. 1971 do 3. 9. 1972 si odsloužil žalobce základní vojenskou službu. Na přelomu let 1973 a 1974 opustil žalobce své tehdejší zaměstnání a od 2. 1. 1974 začal pracovat na pozici mistra v Nové huti Klementa Gottwalda v Ostravě, a to až do konce roku 1995. V pro věc relevantní době, tj. do nabytí zletilosti syna v roce 1992, získal žalobce v průběhu zaměstnání 109 náhradních dob pojištění, které získal

v průběhu let 1979-1982 a v roce 1990. Vyměřovací základy žalobce následně rostly až do dosažení důchodového věku, což dokládají evidenční listy vystavené společností ArcelorMittal Ostrava a.s. (popř. právními předchůdci).

23. Z evidenčních listů manželky žalobce soud zjistil, že od roku 1972 byla shodně s žalobcem zaměstnána u Moravskoslezské armaturky. V roce 1974 u ní došlo k výpadku příjmů, což se časově kryje s narozením syna J.S. V rozhodných letech, tj. od r. 1974 (tj. rok narození syna) měla od 19. 7. do 31. 12. neplacené volno. Neplacené volno měla následně i od 1. 1. 1975 do 31. 3. 1975, kdy jí skončil pracovní poměr u Moravskoslezské armaturky. Následně nastoupila od 4. 1. do 30. 9. 1976 do společnosti Slezan ve Frýdku-Místku, od 11. 10. téhož roku začala pracovat u Krajské finanční správy v Ostravě, kde jí pracovní poměr skončil 31. 12. 1977. Následně od 1. 1. 1978 byla zaměstnána u Výzkumného ústavu hutnictví železa v Dobrému, kde jí skončil pracovní poměr 30. 4. 1989. V průběhu tohoto zaměstnání soud nepřehlédl významný počet náhradní doby pojištění (celkem 130). Od 1. 5. 1989 byla zaměstnána u Městského úřadu Frýdek-Místek až do 31. 12. 1991, kde mimo jiné získala náhradní dobu pojištění za 22 dnů v roce 1990. V letech 1992 až 1993 byla zaměstnána u společnosti Connect, spol. s r.o. ve Frýdku-Místku. Posledním zaměstnáním manželky žalobce bylo u Finančního ředitelství v Ostravě od 16. 8. 1993 až do roku 2009.

Posouzení krajským soudem

24. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobkyni, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
25. Vzhledem k námitkám žalobce, které v zásadě napadají skutečnost, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci a nevypořádaly se s argumentací žalobce jakožto žadatele o tzv. výchovné, zabýval se krajský soud nejprve tím, zda je rozhodnutí žalované, potažmo prvostupňové rozhodnutí, přezkoumatelné (žalobce obsahem celé žaloby napadal de facto neúplné zjištění a následně chybně vyhodnocené závěry o skutkovém stavu věci, jak je už ostatně uvedeno výše).
26. S poukazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73 (publ. pod č. 1546/2008 Sb. NSS), krajský soud zdůrazňuje, že je povinen přihlížet k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu (ať už pro nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) i z moci úřední. Je to proto, že nepřezkoumatelnost brání zpravidla věcnému přezkumu a posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek.
27. Pro úvod do této problematiky je zcela zásadní poukázat na ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, které stanovuje správnímu orgánu povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí a vyjádřit právní názor k předmětné otázce jednoznačným a srozumitelným způsobem. Pakliže správní orgán dostojí předestřeným požadavkům, nemůže závěr o nepřezkoumatelnosti jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů obstát (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 As 34/2006 - 76). Šlo by tak o ni za situace, kdy se správní orgán ve svém rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně

vzhledem k požadavkům zákona (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006).

28. Lze shrnout, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů (či nesrozumitelnost) je vadou, která souvisí zpravidla s nedodržením požadavků kladených procesním právním předpisem na výrok a odůvodnění správních rozhodnutí. Otázka, kterou si je tak třeba v tomto směru dále pokládat, je, zda se správní orgány zabývaly všemi skutečnostmi rozhodnými pro posouzení dané věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75), a zda svoje úvahy dostatečně odůvodnily.
29. Krajský soud se neztotožnil s názorem žalobce, který považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Z napadeného rozhodnutí totiž jednoznačně vyplývají úvahy, které žalovanou k rozhodnutí vedly, jsou podepřeny zjištěními z provedených důkazů a její závěry jsou logické (tím však na tomto místě ještě nelze deklarovat, že byly správné). Žalovaná totiž postavila rozhodnutí na tom, že žalobce neprokázal, že by byl osobou, která o syna pečovala v největším rozsahu a tento názor postavila na důkazech založených ve spise. Co se týče důkazního návrhu žalobce na provedení výslechu jeho syna, pak i s tímto návrhem se napadené rozhodnutí vypořádalo. Tato žalobní námitka tedy není důvodná.
30. Pakliže žalobce odkazoval na obdobnou věc vedenou u Krajského soudu v Hradci Králové, pak soud se neztotožnil s tím, že by skutkový základ byl obdobný jako v právě projednávané věci. Je třeba žalobci přiznat, že jednoznačným pojítkem obou věcí je rozhodování o výchovném, nicméně z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2023, č. j. 51 Ad 3/2023-20 vyplývá, že v odkazované věci bylo důvodem, proč soud přikročil ke zrušení správního rozhodnutí, nedostatečné zjištění správního orgánu mající původ v rozsudku opatrovnického soudu, jakož i útržkovitý soubor evidenčních listů. V tam projednávané věci totiž byly nezletilé děti svěřeny do výlučné péče žalobce, což může mít významný dopad pro závěr o tom, kdo pečoval o dítě v největším rozsahu. Z právě projednávané věci totiž nevyplývá, že by stejná skutečnost, totiž svření dítěte do výlučné péče žalobce nebo jeho manželky, nastala. Stejně tak v projednávané věci jsou příjmy obou rodičů zmapované v celistvé podobě z období před narozením syna až do přiznání starobního důchodu.
31. Dále soud přistoupil k posouzení námitky, že to byl žalobce, který v převážné míře pečoval o tehdy nezletilého syna, a proto mu náleží výchovné.
32. Výchovné je institutem, který zavedl zákon č. 323/2021 Sb., přijatý s účinností od 1. 1. 2023. Upravuje ho nyní § 34a zákona o důchodovém pojištění. V případě důchodů přiznaných před 1. 1. 2023 (což je i případ žalobce) se ovšem použijí pravidla čl. II (Přechodná ustanovení) zákona č. 323/2021 Sb.
33. Podle čl. II bodu 1 zákona č. 323/2021 Sb. se starobní důchody přiznané ode dne, který spadá do období před 1. 1. 2023, zvýší o 500 Kč měsíčně za každé dítě, které pojištěnec vychoval od splátky důchodu splatné v lednu 2023 při splnění dále uvedených podmínek. Toto zvýšení náleží k procentní výměře starobního důchodu.
34. Podle čl. II bodu 3 zákona č. 323/2021 Sb. se podmínky výchovy dítěte pro účely přiznání výchovného posuzují u všech pojištěnců podle právních předpisů účinných ke dni, od něhož byl starobní důchod přiznán, a to i v případě, že o dítě osobně pečoval muž. Výchovu téhož dítěte nelze pro účely přiznání výchovného současně započítat více osobám. Vychovávalo-li totéž dítě více osob, přihlíží se k výchově dítěte jen u té osoby, která o dítě

osobně pečovala v největším rozsahu; to platí i v případě, že u téhož dítěte byla jeho výchova zohledněna při stanovení důchodového věku ženy. Přiznání výchovného nenáleží, pokud se pojištěnec vůči dítěti dopustil jako pachatel, spolupachatel nebo účastník úmyslného trestného činu proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo proti rodině a dětem.

35. Podle čl. II bodu 4 zákona č. 323/2021 Sb. věty první platí, že pokud byl důchodový věk stanoven se zohledněním vychovaných dětí, zvýší se starobní důchod o tzv. výchovné bez žádosti; za vychované dítě se pro účely přiznání výchovného považuje dítě, k jehož výchově bylo přihlédnuto při stanovení důchodového věku. Podle čl. II bodu 5 zákona č. 323/2021 Sb. pak platí, že pokud se nepostupuje podle bodu 4 (přiznání výchovného bez žádosti), zvýší se starobní důchod o výchovné na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu. V případě starobních důchodů přiznaných před 1. 1. 2023 lze žádost podat nejpozději do 31. 12. 2024.
36. Žalobci byl starobní důchod přiznán v období do 31. 12. 2022. Naplnění podmínky výchovy dítěte se proto posuzovalo podle podmínek v § 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 4 odst. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění („vyhláška č. 284/1995 Sb.“).
37. V tomto období ženy splnily podmínku výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod, jestliže osobně pečovaly nebo pečovaly o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, pak splnila podmínku výchovy dítěte, jestliže osobně pečovala nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat (§ 32 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění). Podle § 4 odst. 2 prováděcí vyhlášky č. 284/1995 Sb. („vyhláška č. 284/1995 Sb.“) se pak podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod považovala za splněnou, pečovala-li žena o nezletilé dítě (a) od jeho narození do jeho úmrtí, pokud dítě zemřelo po dosažení šesti měsíců věku, nebo (b) alespoň poslední tři roky před dosažením věku potřebného podle zákona pro vznik nároku na starobní důchod.
38. V právě projednávané věci je mezi účastníky sporné, zda žalobce splňuje podmínku pro přiznání výchovného upravenou v čl. II bodu 3 zák. č. 323/2021 Sb. znějící tak, že *vychovávalo-li totéž dítě více osob, přiblíží se k výchově dítěte jen u té osoby, která o dítě osobně pečovala v největším rozsahu.*
39. Soud nezastírá, že zákonodárcem zvolená koncepce podmínek pro přiznání výchovného není ideální, na čemž se shoduje i judikatura správních soudů (odkázat lze např. na odst. 63 a 64 rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2024, č. j. 41 Ad 4/2024-34). Zároveň je zřejmé, že podmínka péče v největším rozsahu s ohledem na časový odstup důchodového věku od narození dítěte zákonitě přináší důkazní deficit, a to zvláště za situace úmrtí jednoho z rodičů, nebo např. i neshod rodičů po rozvodu manželství, kdy si výchovné nárokují oba rodiče. Méně problematickým by nepochybně byla např. podmínka, že výchovné náleží tomu rodiči, který byl na rodičovské dovolené. Tuto koncepci však zákonodárce nezvolil.
40. Pojem osobní péče v největším rozsahu si tak musí soud vyložit, a to například pomocí smyslu a účelu, ke kterému by výchovné mělo sloužit. Pro tento účel nahlédl soud do odůvodnění pozměňovacího návrhu poslance Hamáčka k vládnímu návrhu zák. č.

323/2021 Sb., z něhož zákonná úprava výchovného vzešla. Z jeho odůvodnění je zřejmá vůle zákonodárce narovnat rozdílnou výši průměrných důchodů mužů a žen. Lze z něj zrekapitulovat, že v případě žen mívá výchova dětí závažnější dopad na jejich pracovní kariéru, a tedy i konečnou výši důchodu. Dosavadní právní úprava sice obsahovala nástroje, jejichž smyslem bylo zvýhodnit osoby, které pečovaly o dítě (snížení důchodového věku žen a hodnocení doby péče jako náhradní doby důchodového pojištění a současně jako doby vyloučené). Tyto nástroje však nebyly vyhodnoceny jako dostatečné. Bylo proto navrženo zavést nediskriminační opatření pro ženy i muže, neboť také u řady mužů mohla péče o dítě negativně ovlivnit délku doby zaměstnání a jejich výdělků (například kvůli tomu, že byli na rodičovské dovolené, popřípadě kvůli výchově dítěte pracovali na kratší úvazky).

41. Byť tedy zákonná úprava podmínku týkající se majetkových příjmů (resp. vlivu výchovy na tyto příjmy) neobsahuje, tato skutečnost byla jednou z motivací zákonodárce k přijetí zákonné úpravy výchovného. Z hlediska a smyslu účelu přijaté úpravy je tedy podle názoru soudu nutné tento faktor při rozhodování také zohlednit. V tomto ohledu se krajský soud neztotožňuje s dosavadní praxí některých správních soudů.

42. Naplnění podmínky osobní péče v největším rozsahu příhodně shrnuje rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2024, č. j. 41 Ad 4/2024-34, tak, že: *„Pokud poté jde o kritérium osobní péče v největším rozsahu (podmínka B v bodě 36 výše), pak podle soudu ze všeho výše uvedeného plyne, že naplnění tohoto pojmu je třeba zkoumat za pomoci dvou kritérií:*

(a) kdo o děti v rámci celého období, kdy byly nezletilé, osobně pečoval ve zjevně největším časovém rozsahu, a

(b) jestli v průběhu tohoto období nastaly u osoby pečující v největším časovém rozsahu skutečnosti, pro které výchovné zákonodárce zavedl, tedy důvody ke kompenzaci určitého úbytku na možném výdělku či nemožnosti kariérního růstu apod. [soud s ohledem na nutnost použít subjektivně historický výklad (bod 65 výše) nesouhlasí s právním názorem z rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 49 Ad 20/2023-71, podle kterého dopad poskytované osobní péče na příjmy pečující osoby nelze zohledňovat, protože není zákonem stanovenou podmínkou nároku na výchovné].

Zkoumání kritéria osobní péče v největším rozsahu takto vymezeným testem odpovídá přijatému obecnému znění zákonné úpravy. Nemá diskriminační dopady a je vůči všem dotčeným spravedlivé.“

43. S ohledem na uvedené se lze se žalovanou ztotožnit v tom, že výchovné bude náležet zpravidla matce. Bude tomu tak z logických a přirozených biologických důvodů, jakož i sociálních zvyklostí, kdy v prvních letech věku dítěte o něj pečuje zpravidla matka, a to s větším či menším přispěním otce dítěte. Zákon však nepočítá s tím, že by samotné mateřství bylo *bianco* šekem pro přiznání výchovného. Zákon vytvořil konstrukci, že výchovné bude náležet té osobě, která o dítě převážně pečovala.

44. Je na místě zdůraznit, že ze zákona, ani související judikatury, nevyplývá, že by měla být zkoumána „kvalita“ výchovy. Z požadavku na osobní péči v největším rozsahu nelze dovozovat, že se jeden rodič staral o dítě „lépe“ než ten druhý (obdobně viz např. bod 39 rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 55 Ad 7/2023-26, či bod 42 rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 34 Ad 23/2023-33). Z toho ovšem podle soudu také plyne, že zákonodárce nedal žalované prostor, aby zohledňovala a hodnotila „obsah“ výchovy. Podstatnou indicií pro naplnění podmínky „péče v největším rozsahu“ je s ohledem na účel právní úpravy „pouhé“ vymezení rozsahu časového období, po které neměla posuzovaná osoba v důsledku

péče o dítě možnost profesního uplatnění, či po které byla možnost jejího pracovního uplatnění ve srovnání s ostatními pečujícími osobami zjevně snížena (bod 41 rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 34 Ad 23/2023-33, či bod 36 rozsudku téhož soudu č. j. 34 Ad 26/2023).

45. Úvodem a ve světle výše uvedených východisek považuje soud za vhodné odpovědět na námitku žalobce, který namítal, že vyměřovací základy žádným způsobem nemohou svědčit o skutečnosti, kdo v rozsahu větším než ostatní, pečoval o dítě. S tímto názorem se soud ztotožňuje pouze částečně. Předně, žalovaná se neomezila pouze na vyměřovací základy, ale vycházela z evidenčních listů, které vyměřovací základy obsahují. Významnost evidenčních listů pro posouzení sporné podmínky spočívá v tom, že mohou poskytovat významnou informaci např. o tom, zda osoba pracovala na plný nebo částečný úvazek, či po určité období nepracovala vůbec. Získané náhradní doby pojištění pak napovídají, která z pečujících osob čerpala ošetřovné. Tyto indicie pak ve svém souhrnu poskytují odpověď na otázku, zda poskytovaná péče měla dopad na příjmy pečující osoby. Pokud dopad neměla, pak není splněn účel výchovného, a pečující osobě, přestože by samotná péče probíhala v největším rozsahu, výchovné nenáleželo. Účelem výchovného totiž není bez dalšího navýšit starobní důchod, ale dodatečně kompenzovat nižší výměru důchodu způsobenou dopadem poskytované péče.
46. Mezi účastníky není pochyb o tom, že žalobce poskytoval svému synovi péči po zákonem předvídanou dobu (tj. 10 let). Žalovaná totiž nepochybovala, že se žalobce podílel na péči o svého syna, ale to, že jeho péče nepřesáhla takovou míru a intenzitu a měla takový dopad na jeho výdělků, že převáží nad péčí, kterou mu poskytovala matka v období prvních let jeho života, a jejími dopady na její výdělků.
47. Žalobce v řízení před žalovanou, ale ani před soudem, blíže nespecifikoval, v čem se jím poskytovaná péče vymykala běžné rodičovské péči (např. z důvodu četnosti zdravotních nebo výchovných problémů, specifické zájmové činnosti apod.). To je pro danou věc naprosto stěžejní. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, žalobce i jeho manželka v průběhu dospívání jejich syna oba pracovali. Za toto období se z obsahu spisu nejeví, že by péče jednoho z rodičů byla významně odlišná, nebo zcela absentující.
48. Převažující péče matky je naopak patrná v rámci prvních let života společného syna, kdy z evidenčních listů vyplývá, že manželka žalobce měla v roce 1974 (tj. v roce narození syna) vyměřovací základ 1 334 Kčs, v roce 1975 žádný vyměřovací základ nezískala, v roce 1976 vyměřovací základ činil 17 744 Kčs a v roce 1977 činil 26 244 Kčs. V těchto letech manželka žalobce tedy buď vůbec nepracovala, nebo s omezeními. Právě takový výpadek příjmů v důsledku péče o dítě by mělo výchovné kompenzovat. Na to vhodně upozorňovala žalovaná v napadeném rozhodnutí, ve kterém připomněla, že jsou to právě první roky života dítěte, ve kterých se vyžaduje nejintenzivnější péče, přičemž pro tento závěr není třeba žádné odborné vyjádření, neb je běžně známou skutečností. Dítě potřebuje v tomto období takřka permanentní dohled pečující osoby, což jde na vrub budování kariéry a dosahování výdělků, což se odrazí ve finální výši starobního důchodu. V případě žalobce však vyměřovací základy v prvních letech života syna činily v roce 1974 částku 33 218 Kčs, v roce 1975 částku 38 108 Kčs. Jak soud zjistil ze správního spisu, ani změna zaměstnání na přelomu let 1973 a 1974 nevedla k propadu příjmů u žalobce.
49. Ze zjištěných skutečností tak má soud za prokázané, že zejména v letech 1974 až 1977 došlo k výpadku vyměřovacích základů u manželky žalobce, což je období, které se kryje

s narozením syna a jeho prvními roky života. Oproti tomu, v případě žalobce po celou dobu nezletilosti syna docházelo k nárůstu vyměřovacího základu. Touto optikou měla osobní péče o syna převážný dopad na manželku žalobce. Za situace, kdy je zřejmé, že v prvních letech syna převažovala osobní péče matky, musela by k odstranění tohoto rozdílu v péči o syna v dalších letech převážít role žalobce. Z obsahu spisu ani tvrzení žalobce však nevyplývá, že by se jeho péče vymykala, nebyla zjištěna ani žádná specifika, pro která by péče o syna byla časově náročnější oproti běžnému standardu. Omezení při výdělečné činnosti a vyšší rozsah péče nenasvědčují ani náhradní doby pojištění indikující čerpání ošetřovného.

50. Žalobce sice poukazoval na to, že v souvislosti s narozením syna opustil lukrativní a perspektivní zaměstnání v MSA n.p., z čehož zřetelně dovozuje omezení své profesní kariéry. V tomto ohledu soud jeho náhledu rozumí a chápe jej, nicméně při zpětném pohledu se dá říci, že se jedná o tvrzení charakteru „co by, kdyby“. Rozhodující skutečností pro přiznání nároku na zvýšení starobního důchodu formou výchovného zůstává to, kdo o dítě pečoval v nejvyšším rozsahu. Skutečnost, že žalobce opustil kvalifikované zaměstnání, není sama o sobě důvodem pro přiznání výchovného. Jeho smyslem totiž není kompenzovat zpětně opuštění zaměstnání, ale, jak vyplývá mimo jiné z odůvodnění pozměňovacího návrhu, primárně zmírnit statistický rozdíl osob pečujících o děti oproti průměrnému důchodu. I dnes platí, že rodiče berou při výběru zaměstnání ohled na rodinný život a jedná se často o volbu mezi vyšším ohodnocením nebo dostatkem volného času. Byť samozřejmě není možné přehlížet fiskální zájem státu, v jehož zájmu je výchova dalších generací coby budoucích přispěvatelů do státního rozpočtu, kdy určité zvýhodnění v podobě navýšení důchodu by jistě svou logiku mělo, toto smyslem výchovného není.
51. Výše uvedené ještě ve správním řízení navíc sám žalobce popřel, když uvedl, že po celou svou kariéru pracoval v jednom podniku, kde po cca 11 letech získal funkci vedoucího provozu. To se ale rozchází s tvrzením, že obětoval svou kariéru. Naopak lze dovozovat, že právě z důvodu jisté zasvěcenosti do provozu podniku získal pozici odpovídající jeho vzdělání. Tvrzení žalobce pak nekoresponduje ani z časového hlediska, když funkci vedoucího získal dle svých vlastních tvrzení po 11 letech, tedy zhruba v 11 až 12 letech syna, nikoliv až v době jeho zletilosti.
52. Zjevným faktem tak v právě projednávané věci zůstává souvislost změny zaměstnání s narozením syna. Zřejmé ovšem již není, z jakého důvodu žalobce změnil zaměstnání již při narození syna. Žalobce neozřejmil, v čem spočívala nutnost změny profese z více kvalifikované na méně kvalifikovanou. Taková změna je v očích soudu nelogická. Pokud mohl žalobce pracovat i nadále na vysokoškolské pozici a v horizontu několika let mohl povýšit, jak sám tvrdil v žalobě, pak toto bez dalšího tvrzení dokreslující omezení při péči o dítě např. v důsledku delší pracovní doby, se nezdá věrohodné. Žalobce ani netvrdil, jakým způsobem se mu změnil mimopracovní život. S ohledem na obsah spisu není věrohodné ani tvrzení o budování kariéry manželky, která na rozdíl od žalobce několikrát měnila zaměstnání, aniž se to podepsalo na výrazném růstu její mzdy. Budování kariéry nenapovídá ani skutečnost, že to byla manželka žalobce, kdo zjevně pečoval o syna v prvních letech. To žalobce nespornuje, a ačkoliv byl dotazován správním orgánem, kdo pečoval o syna v prvních letech jeho života, odpovědi na tuto otázku se vyhýbal. Stále je třeba mít na paměti, že povinnost tvrdit a prokázat stíhala ve správním řízení žalobce, byť žalovaná byla povinna mu poskytnout součinnost (srov. § 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád).

53. Nad rámec výše uvedených důvodů soud dodává, že nepřehlédl určitou nesrovnalost. V době narození syna (tj. r. 1974) byli oba manželé zaměstnáni v MSA, n. p. v Dolním Benešově, kde v té době žalobce i bydlel na adrese O. m. X, což vyplývá z evidenčních listů žalobce. Z tvrzení žalobce ve správním řízení vyplynulo, že po narození syna s manželkou bydlel původně u jejích rodičů. Z evidenčních listů žalobkyně lze usuzovat, že adresa jejích rodičů byla S. x ve F.-M. Následně bydleli na adrese K H. X ve F.-M. Za situace, kdy oba s manželkou byli v roce narození syna zaměstnáni v Dolním Benešově a následně došlo k přestěhování do Frýdku-Místku, tedy vzdálenosti více než 40 km od tehdejšího pracoviště, lze usuzovat, že motivací žalobce ke změně zaměstnání nebylo pouhé narození syna, ale i značná vzdálenost. Žalobce totiž ani v řízení před správním orgánem, ani v nynějším soudním řízení neuvedl ničeho, z čeho by se dalo usuzovat, v čem byla limitující jeho tehdejší práce u MSA, a to např. častými přesčasy nebo jiným rozvržením pracovní doby nad udávaných standardních 8,5 hodiny.
54. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalovaná správně vyhodnotila, že žalobce nesplňuje zákonnou podmínku pro přiznání výchovného, neboť žalobce v řízení neprokázal, že by byl osobou, která převážně pečovala o vychované dítě, a navíc neprokázal dopad poskytované péče na jeho příjmy. Tato žalobní námitka není důvodná.
55. Další námitkou žalobce bylo neprovedení navrhované svědecké výpovědi jeho syna. Žalobce namítal, že žalovaná nepodložila a neuvedla ve svém hodnocení, o jakém období dětství může svědek vypovídat. Žalované vytýkal také to, že svědka navrhoval, aby mohl podat svědectví o osobě, která o něj pečovala v největší míře, ne aby vypovídal o příjmech žalovaného, o kterých neměl žádné informace. Navíc podle žalobce vyměřovací základy nemají na věc žádný vliv.
56. Ani s touto námitkou žalobce se soud neztotožňuje.
57. Je sice třeba přiznat žalobci, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje ani zmínku o důkazním návrhu žalobce a je to jeho vážný nedostatek. Napadené rozhodnutí se však již z důkazním návrhem přezkoumatelně vypořádalo. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně jeden celek. Projevem této jednoty je např. i to, že odvolací orgán může doplnit či pozměnit prvostupňové rozhodnutí, přičemž pro účastníky řízení je závazné až toto druhostupňové rozhodnutí. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 2 A 10/2002 - 269, publikovaný pod č. 280/2004 Sb. NSS, ze dne 26. 6. 2007, č. j. 8 As 30/2006 - 88, ze dne 29. 7. 2010, č. j. 2 As 83/2009 - 239, ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80, ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 97/2012 - 66 atp., všechny dostupné na www.nssoud.cz).
58. Důvody, které žalovanou vedly k neprovedení svědecké výpovědi, byly jednak nedostatek vypovídací potence ve vztahu k prvním rokům života syna, ale taktéž skutečnost, že provedený důkaz by nemohl mít vliv na klíčové okolnosti případu svědčící proti přiznání výchovného, které žalovaná spatřovala v absenci zřejmého negativního vlivu výchovy dítěte na získanou dobu důchodového pojištění žalobce plynoucí z evidenčních listů.
59. Tyto důvody jsou přitom legitimními důvody i podle judikatury Ústavního soudu, podle kterého „[z]ásada volného hodnocení důkazů tudíž neznamená, že by soud ve svém rozhodování (v úvahách nad ním) měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry (zjištění) opře a které opomene. Procesnímu právu účastníka navrhnout důkazy odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených

návrzích (včetně návrhů důkazních) rozhodnout, ale také - pokud jim nevyhoví - ve svém rozhodnutí vyložit proč, z jakých důvodů tak činí. Neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení lze založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potenci. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno. Jestliže tak obecný soud nepostupuje, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté (především čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2) Listiny.“ (nález Ústavního soudu ze dne 8. 12. 2009, sp. zn. I.ÚS 118/09).

60. Žalobce chce ve svém důsledku přesně empiricky určit, od jakého okamžiku v minulosti může být výpověď svědka relevantní. Na tuto otázku však není a nemůže být jednoznačná a vše objímající odpověď, přesto lze souhlasit se žalovanou, že z hlediska relevance svědectví dítěte lze obecně vycházet až ze svědectví z období pozdějšího věku dítěte. Měl-li výslech syna žalobce prokázat, že to byl žalobce, kdo o syna převážně pečoval od jeho narození do nabytí zletilosti, nelze přehlížet, že při jeho výslechu by bylo možné objasnit péči v pozdějších letech, avšak bez znalosti let raných, by nebylo možné získat komplexní pohled za celou dobu 18 let. Navrhovaný důkaz by tedy nebyl způsobilý ověřit tvrzení žalobce. Tento důvod neprovedení navrženého důkazu tak podle názoru soudu ve světle citovaného nálezu Ústavního soudu ob stojí.
61. Žalovaná však postavila neprovedení svědecké výpovědi ještě na jiném, podle soudu významnějším, důvodu, a to, že provedený důkaz by nemohl mít vliv na klíčové okolnosti případu, tj. zjištění týkající se dopadu osobní péče o dítě na příjmy pečující osoby. Právě tento důvod v projednávané věci považuje soud za stěžejní. Jak je uvedeno výše, žalovaná své rozhodnutí správně postavila na tom, že z hlediska posouzení sporné podmínky osobní péče v největším rozsahu je třeba nutně zkoumat i to, zda se osobní péče projevila negativně na výdělkových poměrech žalobce. Za situace, kdy bylo dostatečně zjištěno, že péče neměla významný dopad na výdělkové poměry žalobce, bylo by provedení navrhovaného důkazu nadbytečné, neboť by již nebylo způsobilé ovlivnit závěr žalované. Pokud tedy žalovaná neprovedla důkaz pro nadbytečnost, postupovala v souladu se zákonem. I tato námitka není důvodná.
62. S ohledem na výše uvedené tedy soud žalobu seznal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
63. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 5. listopadu 2024

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. Ch.